

ΙΑ ΑΘΑΝΑΤΑ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑΤΑ

ΚΟΠΕΡΦΙΑΝΤ

(Συνέχεια από το προηγούμενο)

Οι έπισκέπται μου φάνηκαν σαν ν' ανάπνεαν πιο ελεύθερα μετά την αναχώρησι του Λίττιμερ, μα κι' εγώ ανακουφίστηκα στ' αλήθεια γιατί ή συνείδησίς μου μου έλεγε πολύ σιγανά ότι αισθανόμουν τελευταία κάποια δυσπιστία απέναντι του κυρίου του και φοβόμουν μήπως τ' είχε αντιληφθή.

"Επειτα από αρκετή ώρα, οί καλεσμένοι μου έφυγαν. Έγώ είχα καθήσει κοντά στη φωτιά όνειροπολώντας την Ντόρα, όταν εξαφνα άκουσα ένα γρήγορο κι' ανάλαφρο βήμα ν' ανεβαίνει τη σκάλα. Τό άναγνώρισα άμέσως. Η καρδιά μου χτύπησε δυνατά και τ' αίμα μου ανέβηκε στο κεφάλι μου.

Δέν είχα ξεχάσει καθόλου τ' λόγια της Άγνης. Μά όταν ό Στήρφορθ μπήκε μέσα και μου έδωσε τ' χέρι, ή στενωχώρα που δοκίμαζα τελευταία όταν τόν σκεφτόμουν, διαλύθηκε άμέσως και ντράπηκα, γιατί είχα άμφιβάλλει για ένα φίλο τόσο άγαπημένο.

— "Ε, λοιπόν, Δαυίδ, παληέ σύντροφε, δέθηκε ή γλώσσα σου; είπεν ό Στήρφορθ που γελούσε άνοιχτόκαρδα και μου έσφιγγε τ' χέρι. Βλέπω πως είχες πάλι γλέντια έδω...

— Ξαφνιάστηκα τόσο που σ' είδα, τού άπάντησα δείχνοντας του όλη τή χαρά μου, ώστε έχασα όλη τή φωνή μου, Στήρφορθ.

— Τί κάνεις, λοιπόν, νεαρέ γλεντζέ μου;

— Πολύ καλά, τού άπάντησα. Μά δέν είμαι καθόλου γλεντζές, άν και παραδέχωμαι πως έκανα άπόψε τ' τραπέζι σ' τρεις παληούς φίλους...

—...τους όποιους συνάντησα στο δρόμο νά κάνουν με δυνατή φωνή τόν πανηγυρικό σου, με συμπλήρωσε ό Στήρφορθ. Ποιός είναι ό φίλος σου με τ' κολλητό παντελόνι και με τ' πανύψηλο κολλάρο;

Τ' αύ περιέγραψα τόν κ. Μικάουμπερ όσο καλύτερα μπορούσα με λίγα λόγια. Γέλασε με όλη του τήν καρδιά με τήν περιγραφή μου και είπε πως ό κ. Μικάουμπερ ήταν ένας άνθρωπος που άξιζε νά τόν γνωρίση.

— Μά μπορείς νά μαντέψης ποιός ήταν ό άλλος φίλος μου, τόν ρώτησα.

— Ξέρω κι' εγώ! είπεν ό Στήρφορθ. Έλπίζω πως δέν είναι κανέννας όχληρός τύπος, όπως φαίνεται από τή φυσιογνωμία του.

— Είναι ό Τρήντλ! φώναξα θριαμβευτικά.

— Ποιός; έκανε ό Στήρφορθ με ύφος που έδειχνε ότι τ' όνομα αυτό δέν τού θυμίζε τίποτε.

— Δέν θυμάσαι τόν Τρήντλ; Τόν συμμαθητή μας στο λύκειο Σάλεμ;

— "Ω! αυτό τ' κουτόπαιδο! είπεν ό Στήρφορθ. Είναι πάντα άνόητος; Που τόν ξετρώπωσε;

Έγώ τότε άρχισα νά επαινῶ με τ' πιο θερμά λόγια τόν Τρήντλ, γιατί μου φαινόταν ότι ό Στήρφορθ ήταν άδικος απέναντί του. Ό Στήρφορθ έκοψε τή φόρα μου λέγοντας πως δέν θά τού ήταν δυσάρεστο νά ξανάβλεπε τόν παληό αυτό συμμαθητή μας, κι' έπειτα με ρώτησε άν είχα νά τού δώσω νά τιμηθή τίποτε. Άμέσως εγώ έβγαλα από τ' μπουφέ διάφορα φαγητά που μου είχαν άπομείνει από τ' τραπέζι.

— Μα είν' ένα βασιλικό γεύμα, Δαυίδ! φώναξε ό Στήρφορθ, ζυγώνοντας τήν καρέκλα του στο τραπέζι. Θά τ' τιμήσω, γιατί έρχομαι από τ' Γιάρμουθ.

— Έγώ νόμιζα πως ήσουν στην 'Οξφόρδη. Ό Λίττιμερ ήρθε σήμερα έδω και με ρώτησε άν σ' είδα. Έτσι υπέθεσα πως ήσουν στην 'Οξφόρδη, άν και τώρα, που τ' σκέφτομαι, βλέπω πως...

—...ό Λίττιμερ είναι πιο ήλιθιος απ' ό,τι φανταζόμουν! συνεπλήρωσε ό Στήρφορθ, γεμίζοντας χαρούμενα ένα ποτήρι κρασί, τ' όποιο ήπιε στην ύγειά μου.

— "Ήσουν λοιπόν στο Γιάρμουθ; τόν ρώτησα, περιεργός νά μάθω περισσότερα. Καί πόσον καιρό έμεινες.

— "Ω! άπάντησε. Μιά βδομάδα...

— Καί τί κάνουν εκεί πέρα; Φυσικά, ή μικρούλα "Εμιλυ

δέν παντρεύτηκε ακόμα.

— "Όχι, όχι ακόμα... Θά παντρευτή σ'ε μερικές βδομάδες, σ'ε μερικούς μήνες, δέν ξέρω πότε. Τους είδα πολύ λίγο... Άλήθεια — είπε, αφήνοντας τ' μαχαίρι του και τ' πηρούνι του και ψάχνοντας μέσα στις τσέπες του — έχω ένα γράμμα για σένα.

— Από ποιόν;

— Από τήν Πέγκοττ... Ό άνδρας της, ξέρεις, είναι πολύ άσχημα. Φοβάμαι πως θά τ'α τινάζη γρήγορα.

Η έπιστολή της Πέγκοττ ήταν πιο σύντομη και λιγότερο δυσανάγνωστη απ' ό,τι συνήθως. Με πληροφορούσε για τήν άπελπιστική κατάσταση του Μάρκις και για τήν τοικουονιά του, που όσο χειρότερη ή ύγεια του, τόσο πιο μεγάλη γινόταν. "Όταν τελείωσα τ' διάβασμα, είπα:

— "Άκου, Στήρφορθ. Θά πάω νά δώ τήν Πέγκοττ. "Όχι πως μπορώ νά κάνω τίποτε για αυτήν, μα μ' άγαπάει τόσο, ώστε ή έπίσκεψίς μου θά της κάνη καλό... Θά νοιώση κάποια παρηγοριά στη λύπη της. Δέν πρόκειται άλλωστε νά κάνω μ' αυτό μια μεγάλη θυσία για τήν άσύγκριτη φίλη που στάθηκε πάντα ή Πέγκοττ για μένα. "Αν ήσουν έσύ στη θέση μου, δέν θά πήγαινες;

— Θεέ μου! ναι, πήγαινε! Δέν είναι κακό αυτό...

— "Αν δέν είχες ξαναγυρίσει σήμερα από τ' Γιάρμουθ, θά σ'ε παρακαλούσα νάρθης μαζί μου.

— "Ω, όχι! μου άπάντησε ό Στήρφορθ. Θά πάω στο σπίτι μου άπόψε... Έχω τόσο καιρό νά δώ τήν μητέρα μου που τόσο μ' άγαπάει κι' αισθάνομαι τύψεις για αυτό. Λοιπόν, θά φύγης αύριο; είπε, βάζοντας τ' χέρια του στους ώμους μου.

— Ναι, έτσι σκέφτομαι.

— Δέν μπορείς ν' αναβάλης τήν αναχώρησί σου για μεθαύριο; "Ήθελα νά σ'ε παρακαλέσω νάρθης νά περάσης μερικές ήμέρες στο σπίτι μου. "Ήρθα έπίτηδες νά σ'ε προσκαλέσω και νά, έσύ πετάς για τ' Γιάρμουθ... Πές μου λοιπόν ότι θά φύγης μεθαύριο και ότι θά μου άφιέρωσης όλη τήν αύριανή σου ήμέρα. Ποιός ξέρει πότε θά ξαναϊδωθούμε; "Ελα, πές μου τ'ο ναι! Έχω ανάγκη από σένα, για ν' άποφύγω τή συντροφιά της μίς Ρόζας Ντήρτλ.

Τού άπάντησα καταφατικά και τότε εκείνος φόρεσε τ' επανωφόρι του κι' άναψε ένα σιγάρο. Βλέποντας πως έσκόπευε νά πάη στο σπίτι του πεζός, φόρεσα κι' εγώ τ' δικό μου και τόν συνώδευσα ως τ' δημόσιο δρόμο που ήταν πολύ πένθιμος τήν ώρα εκείνη. Ό Στήρφορθ ήταν όλος κέφι και σ'ε κάποια στιγμή τόν άκουσα νά ψιθυρίζει: «"Ας περάσουμε όλα τ' εμπόδια κι' άς κατακτήσουμε τήν ώραία». Τ' λόγια του αυτά μου έκαναν άλλόκοτη έντύπωση, μα δέν τόλμησα νά τόν ρωτήσω τί έσήμαιναν.

XXIV

Τήν άλλη μέρα τ'ο πρωί πήρα μερικῶν ήμερῶν άδεια από τόν κ. Σπένλοου και τράβηξα κατ' ευθείαν για τ'ο σπίτι τού Στήρφορθ.

Η κ. Στήρφορθ και ή μίς Ρόζα Ντήρτλ φάνηκαν ευχαριστημένες που μ' έβλεπαν.

Είχα τήν ευχάριστη έκπληξι ν' αντιληφθῶ ότι ό Λίττιμερ δέν ήταν εκεί κι' ότι τόν αναπλήρωνε σ'α καθήκοντά του μια άγαθή υπηρέτρια. Μά εκείνο που μου έκανε ξεχωριστή έντύπωση ήταν ή άδιάκοπη έπιτήρησις που έξασκούσε σ'ε μένα ή μίς Ντήρτλ, ή όποία φαινόταν νά έξεταζή διαδοχικά πότε τ'ο πρόσωπο τ'ο δικό μου και πότε τ'ο Στήρφορθ, σαν νά έλπιαζε ν' ανακαλύψη κάποια μυστηριώδη συνενοχή μεταξύ μου.

"Όλη τήν ήμέρα, δέν έπαψε νά τριγυρίζη κοντά μας. "Αν είμαστε τήν κάμαρη τού Στήρφορθ, άκουγα τ'ο φροῦ-φροῦ τού φορέματός της στο διάδρομο. "Αν βρισκόμαστε σ'όν κήπο, τήν έβλεπα νά μ'ας παρακολουθῆ από κάποιο παράθυρο.

"Όλ' αυτά μου έκαναν μεγάλη έντύπωση, μα, όπως άπε-

δείχθη από τὰ γεγονότα πού θά διηγηθῶ παρακάτω, ἡ μίς Ντήρτλ ἔβλεπε πολὺ μακρύτερα ἀπὸ μένα.

Ἐκείνη τὴ νύχτα ἔμεινα στὸ σπῆτι τοῦ Στήρφορθ καὶ τὴν ἄλλη μέρα τὸ πρωῖ, πῆρα τὸ λεωφορεῖο τοῦ Γιάρμουθ, ὅπου ἔφτασα κατὰ τὸ θράδυ. Γιά νὰ μὴν ἐνοχλήσω τὴν Πέγκοττυ, κατέλυσα στὸ ξενοδοχεῖο.

Ἀφοῦ δείπνησα ἐκεῖ, θύγα ἔξω. Θά ἦταν δέκα ἡ ὥρα τὴ νύχτα. Τὰ περισσότερα ἀπὸ τὰ μαγαζιά ἦσαν κλειστά κ' ἡ πόλις φαινόταν πένθιμη. Ὅταν ἔφτασα μπροστὰ στὸ κατάστημα Ὁμέρ, εἶδα τὴν πόρτα τοῦ μισάνοιχτη. Βλέποντας μάλιστα μέσα τὸν κ. Ὁμέρ πού κάπνιζε τὴν πίπα του, μπῆκα καὶ τὸν καλησπέρισα.

— "ὦ! ἔκανε ὁ κ. Ὁμέρ. Τί εὐχάριστη ἔκπληξις! Τί κάνετε; Καθῆστε λοιπόν!... Μήπως σὰς στενοχωρεῖ ὁ καπνός;

— Καθόλου. τοῦ ἀπάντησα. Μοῦ

ἀρέσει μάλιστα... ὅταν καπνίζουν ἄλλοι.

Ὁ κ. Ὁμέρ μοῦ ἔδωσε μιὰ καρτέλα καὶ κάθησα. Ξανακάθησα κι αὐτὸς λαχανιασμένος, γιατί τὸν βασάνιζε τὸ ἀσθμα του.

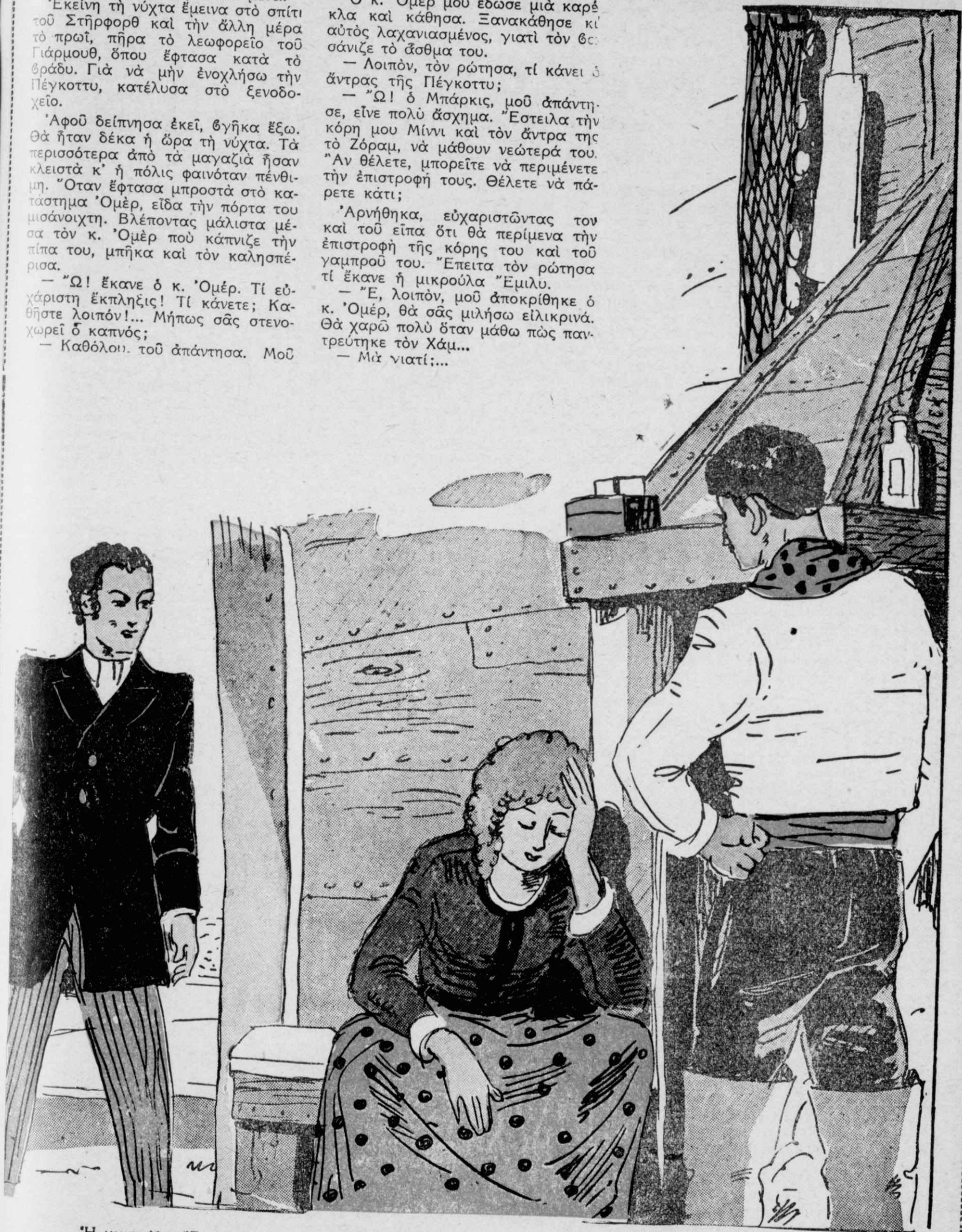
— Λοιπὸν, τὸν ρώτησα, τί κάνει ὁ ἀντρας τῆς Πέγκοττυ;

— "ὦ! ὁ Μπάρκις, μοῦ ἀπάντησε, εἶνε πολὺ ἄσχημα. Ἐστειλα τὴν κόρη μου Μίνι καὶ τὸν ἀντρα τῆς τὸ Ζόραμ, νὰ μάθουν νεώτερά του. Ἄν θέλετε, μπορεῖτε νὰ περιμένετε τὴν ἐπιστροφή τους. Θέλετε νὰ πάρετε κάτι;

Ἀρνήθηκα, εὐχαριστῶντας τὸν καὶ τοῦ εἶπα ὅτι θά περίμενα τὴν ἐπιστροφή τῆς κόρης του καὶ τοῦ γαμπροῦ του. Ἐπειτα τὸν ρώτησα τί ἔκανε ἡ μικρούλα Ἐμιλυ.

— Ἐ, λοιπὸν, μοῦ ἀποκρίθηκε ὁ κ. Ὁμέρ, θά σὰς μιλήσω εἰλικρινά. Θά χαρῶ πολὺ ὅταν μάθω πὼς παντρεύτηκε τὸν Χάμ...

— Μὰ γιατί!...

Ἡ μικρούλα Ἐμιλυ ἦταν καθισμένη κοντὰ στὴ φωτιά, ἀκουμπῶντας τὸ κεφάλι τῆς στὸ χέρι τῆς.

— Θεέ μου! Έκανε ο κ. Όμερ. Φαίνεται πολύ ανήσυχη, πολύ ταραγμένη τον τελευταίο καιρό... Αυτό δεν σημαίνει πώς είχε λιγότερο όμορφη... Ίσια-Ίσια, είχε περισσότερο όμορφη από κάθε άλλη φορά... Και στη δουλειά δεν της βγαίνει καμιά. Δουλεύει σαν έξη μοδιστράκια!... Μά αυτό που της λείπει, είναι το κέφι... Ναι, το κέφι, εξακολούθησε ο κ. Όμερ. Από τί προέρχεται αυτό, δεν ξέρω... Κι' όμως την αγαπάει τόσο ο φτωχός ο Χάμ. Της νοίκιασε ένα σπιτάκι όσο δεν γίνεται πιο άνετο. Αυτό το σπιτάκι είναι τώρα επιπλωμένο, στολισμένο, καθαρό, σαν κουκλίστικο σαλονάκι... Κι' αν δεν είχε επιδεινωθεί η κατάσταση του Μπάρκις θά είχαν παντρευτεί κιόλας... Τί κρίμα! Γιατί ίσως με το γάμο να άλλαζε το κέφι της Έμιλυ... Μά τώρα, αν θά πεθάνη ο Μπάρκις, όπως είναι σίγουρα, ποιός ξέρει πότε θά παντρευτούν... Κι' έτσι τὰ πράγματα μένουν στη μεγαλύτερη άβεβαιότητα...

— Έχετε δίκιο, είπα.

— Το αποτέλεσμα είναι, εξακολούθησε ο κ. Όμερ, ότι η Έμιλυ από μέρα σε μέρα γίνεται πιο θλιμμένη και πιο ανήσυχη. Και το περίεργο είναι ότι όσο χειροτερεύει η ψυχική της κατάσταση, τόσο περισσότερη στοργή δείχνει στο θείο της. Μόλις τη χαϊδεύει λίγο, τὰ μάτια της πλημμυρίζουν δάκρυα.

Εκείνη τη στιγμή, η Μίνι κι' ο άνδρας της ξαναγύρισαν και μ'αυτήν πληροφορήσαν ότι η κατάσταση του Μπάρκις χειροτέρευε ολοένα. Είχε χάσει τις αισθήσεις του κι' ότι ο γιατρός Σίλλιπ φεύγοντας είχε πη ότι η επιστήμη του δεν μπορούσε να κάνει τίποτε.

Μόλις τὰ έμαθα αυτά, αποφάσισα να πάω στης Πέγκοττυ, διου, καθώς με πληροφορήσαν, θρισκόταν κι' ο αδελφός της Ντάν. Καληνύχτησα τον κ. Όμερ και τὰ παιδιά του και πήρα το δρόμο του σπιτιού της Πέγκοττυ.

Χτύπησα διακριτικά την πόρτα και ο Ντάν Πέγκοττυ μου άνοιξε. Δεν φάνηκε τόσο ξαφνιασμένος όσο περίμενα που μ' έβλεπε, κ' η Πέγκοττυ το ίδιο γιατί άργησε να παρουσιασθή. Έκανα συχνά αυτή την παρατήρησι. Όταν περιμένουμε το θάνατο, τίποτε δεν μπορεί να μ'αυτήν εκπλήξη.

Εσφίξα το χέρι του Πέγκοττυ και μπήκα στην κουζίνα. Η μικρούλα Έμιλυ ήταν καθισμένη κοντά στη φωτιά, ακουμπώντας το κεφάλι της στο χέρι της. Ο Χάμ στεκόταν δρθιος κοντά της.

Αρχίσαμε να μιλάμε σιγά κι' άφογκραζόμαστε κάθε τόσο μήπως άκουγόνταν κανένας θόρυβος στην άνω κάμαρη.

— Ήταν μεγάλη καλωσύνη έκ μέρους σου που ήρθατε, κύριε Ντάβυ.

— Βέβαια, ναι, είπε κι' ο Χάμ.

— Έμιλυ, αγαπημένη μου, ξανάπε ο κ. Πέγκοττυ, σήκωσε λίγο το κεφάλι σου... Νά ήρθε ο κύριος Ντάβυ, μικρούλα μου!... Κάνε λίγο θάρρος, αγάπη μου! Πες μια λέξι στον κύριο Ντάβυ...

Βλέπω ακόμα το τρεμούλιασμα που έκανε τη στιγμή εκείνη την Έμιλυ και μου φαίνεται πώς νοιώθω ακόμα την έπαφή του παγωμένου χεριού της, που το τράβηξε άμέσως από το δικό μου. Έπειτα άφησε το σκαμνάκι της και, γλυστρώντας πλάι στο θείο της, άκούμπησε, πάντα άφωνη και ριγώντας το κεφάλι της στο στήθος του.

— Έισαι μια μικρή καρδιά τόσο τρυφερή! Είπεν ο κ. Πέγκοττυ, χαϊδεύοντας τὰ ώραία μαλλιά της με το χοντρό κ' ήλιοψημένο χέρι του. Δεν μπορεί να υποφέρει όλην αυτή τη θλίψη. Αυτό είναι φυσικό στους νέους, κύριε Ντάβυ... Δεν ξέρουν από τέτοια και τρομάζουν σαν το πουλάκι μου... Είναι πολύ φυσικό...

Η Έμιλυ σφιγγόταν ολοένα και πιο πολύ άνω του, χωρίς να ύπώνει το πρόσωπό της και χωρίς να λήη λέξι.

— Είναι άργα, αγαπημένη μου! της ξανάπε ο θείος της. Νά ο Χάμ που ήρθε να σε συνοδεύσει ως το σπίτι. Ναι, πήγαινε μαζί με το καλό μας παλληκάρι που τόσο σ' αγαπάει... Πώς! Έμιλυ, τί είναι μικρούλα μου;

Δεν άκουσα την Έμιλυ να λήη τίποτε, μά ο Ντάν Πέγκοττυ έσκυψε το κεφάλι του σαν να ήθελε να την άκούσει καλύτερα κι' έπειτα είπεν:

— Πώς; Θέλεις να μείνεις με το θείο σου! Το σκέφτηκες αυτό; Νά μείνεις με το θείο σου, κοίκλα μου, τη στιγμή που ο καλός σου είν' έδω για να σε συνοδεύσει; Στ' αλήθεια, κανένας δεν θά το πίστευε αυτό, βλέποντας αυτό το κοριτσάκι στο πλάι ενός θαλασσόλυκου σαν έμένα, είπεν ο κ. Πέγκοττυ γυρίζοντας προς έμάς με μι' άσυγκράτητη περηφάνεια. Μά υπάρχει λιγότερο αλάτι στον ώκεανό από την αγάπη που κλείνει στη μικρούλα καρδιά της για το θείο της ή τρελλούλα μου Έμιλυ!...

— Η Έμιλυ έχει δίκιο, κύριε Ντάβυ, είπεν ο Χάμ. Αφού το θέλει, θά την αφήσω έδω ως το πρωί. Επιτρέψατέ μου να μείνω κι' εγώ.

— Όχι, όχι, του άπάντησε ο κ. Πέγκοττυ. Έσού που πρόκειται όπου να ναι να παντρευτείς, δεν πρέπει να χάνεις ούτε μια μέρα δουλειάς και δεν μπορείς να ξαγρυπνάς και να δουλεύεις συγχρόνως. Είναι αδύνατον. Ξαναγύρισε στο σπίτι.

Ο Χάμ υποχώρησε και πήρε το καπέλλο του για να φύγει. Καθώς φίλησε την Έμιλυ (κάθε φορά που τον έβλεπα να την πλησιάζει, είχα την έντύπωση ότι η φύσις του είχε χάρισει την λεπτότητα ενός εύπατρίδου), εκείνη σφίχτηκε περισσότερο κοντά στο θείο της, σαν να ήθελε ν' άποφύγη τον άρραβωνιαστικό της. Έκλεισα άθόρυβα την πόρτα πίσω του για να μη ταραχτή η άπόλυτη σιωπή που βασίλευε στο σπίτι, και όταν ξαναγύρισα, είδα ότι ο Πέγκοττυ μιλούσε ακόμα στην Έμιλυ.

— Τώρα, της είπεν, θ' ανέβω έπάνω για να ειδοποιήσω τη θεία σου ότι ο κ. Ντάβυ ήρθε, πράγμα που θά της δώσει κουράγιο. Κάθισε κοντά στη φωτιά, αγαπημένη μου, και ζέστανε λίγο τὰ παγωμένα σου χεράκια. Δεν πρέπει να τρομάζεις και ν' άπελπίζεσαι έτσι... Τί είναι; Θέλεις νάρθεις μαζί μου;... Έλα, λοιπόν. Αν μ' έδιωχναν από το σπίτι μου κι' αναγκαζόμουν να κοιμάμαι σ' ένα χαντάκι — εξακολούθησε ο κ. Πέγκοττυ, άπευθυνόμενος με περηφάνεια σε μένα — στοιχηματίζω πώς θάρχόταν μαζί μου! Μά ένας άλλος θά πάρη σε λίγο τη θέση μου, δεν είν' έτσι, Έμιλυ;

Λίγο άργότερα, όταν ανέβηκα στο άπάνω πάτωμα και πέρασα μπρός απ' την πόρτα της σκοτεινής καμαρούλας μου, μου φάνηκε πώς είδα την Έμιλυ γονατισμένη στο πάτωμα. Μά αναρωτιέμαι άκόμη αν ήταν αυτή η έπρόκειτο περιπαρησθήσεως που την προκάλεσαν τὰ παιγνίδια των ίσκιων μέσα στο δωμάτιο.

Για την ώρα, καθισμένος μπροστά στη φωτιά της κουζίνας, σκεφτόμουν με την άνεσί μου το φόβο που προκαλούσε ο θάνατος στην μικρούλα κι' όμορφη Έμιλυ. Μά αυτό δεν έφτανε για να μου δικαιολογήσει την άλλόκοτη κατάστασή της.

Αυτά σκεφτόμουν ως τη στιγμή που μπήκε στην κάμαρή μου η Πέγκοττυ. Με πήρε στην άγκαλιά της, μ' εύλόγησε και μ' εύχαρίστησε χίλιες φορές που στάθηκα γι' αυτήν ένα τόσο μεγάλο ύποστήριγμα στη δυστυχία της. (Αυτά ήσαν τὰ ίδια της τὰ λόγια). Με παρακάλεσε κατόπιν ν' ανέβω να ιδω τον σύζυγό της, λέγοντας μ' ένα λυγμό ότι ο Μπάρκις μ' αγαπούσε και με θαύμαζε πάντοτε, ότι της μιλούσε συχνά για μένα πριν χάση τις αισθήσεις του κι' ότι ήταν βέβαιη πώς αν ποτέ συνερχόταν, θά χαιρόταν πολύ που θά μ' έβλεπε, αν υποθέσουμε ότι ένα πράγμα μπορούσε να τον κάνει ακόμα να χαρή στον κόσμο.

Το τελευταίο μου φάνηκε πολύ άμφίβολο, όταν ανέβηκα έπάνω και τον είδα.

Ο Μπάρκις ήταν πλαγιασμένος με το κεφάλι και τους ώμους έξω από το κρεβάτι, σε μια στάσι που έπρεπε να είναι πολύ κουραστική, μισοακουμπισμένος στην κάσσα στην όποια έκρυβε τὰ χρήματά του και την όποια, όπως έμαθα, είχε ζητήσει να του πάνε πλάι στο κρεβάτι του.

— Μπάρκις, φίλε μου, είπεν η Πέγκοττυ σχεδόν χαρούμενα, σκύβοντας από πάνω του, ενώ ο αδελφός της κι' εγώ είχαμε σταθή λίγο παράμερα, να το αγαπημένο μας παιδί, ο καλός μας κύριος Ντάβυ, χάρις στον όποιο γνωριστήκαμε κι' ο όποιος μου έφερε τὰ μηνύματά σου... Θυμάσαι; Δεν έχεις τίποτε να πης στον κύριο Ντάβυ;

Μά ο Μπάρκις άπόμεινε άφωνος κι' άκίνητος.

— Πεθαίνει με την παλίρροια, ψιθύρισε ο Πέγκοττυ πλάι μου.

Τὰ μάτια και των δυό μας ήσαν ύγρα. Μά ξαναείπα με σιγανή φωνή:

— Με την παλίρροια;

— Ναι, οι άνθρωποι της άκρογιαλιάς πεθαίνουν πάντα με την παλίρροια.

Εμείναμε πολλή ώρα κυττάζοντάς τον. Κι' έξερφνα ο Μπάρκις, ενώ ήταν πειά φανερό πώς πλησιάζει το τέλος έβραχισε να παραμιλάει.

— Συνέρχεται, ψιθύρισε η Πέγκοττυ.

Κι' άμέσως φώναξε:

— Μπάρκις, αγαπημένη μου σύζυγε!

— Πέγκοττυ, άρθρώσε σιγά ο έτοιμοθάνατος, είσαι η καλύτερη γυναίκα του κόσμου.

— Κύτταξε! Νά ο κύριος Ντάβυ! είπεν η Πέγκοττυ, βλέποντας τον Μπάρκις ν' άνοίγη τὰ μάτια του.

Έτοιμαζόμουν να τον ρωτήσω αν μ' αναγνώριζε, όταν

έξαφνα άπλωσε τὸ χέρι του καὶ μοῦ εἶπε πολὺ καθαρά μ' ἓνα ἀγαθὸ χαμόγελο:

— Ὁ Μπάρκις δέχεται...

Στὶς τελευταῖες του στιγμὲς εἶχε θυμηθῆ ὁ φτωχὸς τὴν παράδοξη πρότασι γάμου πού εἶχα μεταβιβάσει ἄλλοτε στὴν Πέγκοττυ.

καὶ ξεψύχησε.

XXX

Δὲν δυσκολεύτηκα καθόλου νὰ ὑποχωρήσω στὶς ἱκεσίες τῆς Πέγκοττυ, ἢ ὁποῖα μὲ παρακάλεσε νὰ μείνω μαζί της ὡς ὅτου ὁ δυστυχισμένος Μπάρκις νὰ κἀνὴ τὸ τελευταῖο του ταξίδι στὸ Μπλουντερστον. Εἶχε ἀγοράσει ἀπὸ καιρὸ μὲ τὶς οἰκονομίες τῆς ἓνα κομμάτι γῆς στὸ παλιὸ μας νεκροταφεῖο κοντὰ στὸν τάφο τῆς «ἀγαπημένης» τῆς μικρούλας, ὅπως ἀποκαλοῦσε πάντα τὴν μητέρα μου, κι' ἐκεῖ θὰ ἔθαβε τὸ σύζυγό της.

Κρατοῦσα συντροφιά στὴν Πέγκοττυ καὶ τῆς πρόσφερα μερικὲς ὑπηρεσίες πού περνοῦσαν ἀπὸ τὸ χέρι μου. Μὰ πρέπει νὰ ὁμολογήσω ὅτι ἔνοιωσα μιὰ ξεχωριστὴ εὐχαρίστησι καὶ ἔντελῶς ἐπαγγελματικὴ μὲ τὸ ν' ἀσχοληθῶ μὲ τὴ διαθήκη τοῦ Μπάρκις.

Ἐγὼ ἔρριξα πρῶτος τὴν ἰδέα ὅτι ἡ διαθήκη αὐτῆ, ἔπρεπε νὰ βρισκεται μέσα στὴν περίφημη κασσέλα, καὶ πράγματι ἐκεῖ τὴ βρήκαμε μαζί μὲ τὸ παλιὸ χρυσὸ ρολοῖ καὶ τὴ χρυσὴ ἀλυσίδα πού φοροῦσε ὁ Μπάρκις τὴν ἡμέρα τῶν γάμων του, μαζί μ' ἓνα χαρτονένιο κουτὶ γεμάτο μικροσκοπικὰ πιατάκια καὶ κουταλάκια, πού χωρὶς ἄλλο ὁ Μπάρκις τὰ εἶχε ἀγοράσει γιὰ μένα ὅταν ἦμουν παιδί, καὶ τὰ ὁποῖα δὲν εἶχε βαστήξει ἢ καρδιά του νὰ τὰ χωρισθῆ, μὲ 87 γκινέες, μὲ 210 λίρες σὲ τραπεζογραμμᾶτια ὀλοκαίνουργα, μὲ μερικὲς μετὰ τῆς Τραπεζῆς τῆς Ἀγγλίας καὶ μ' ἓνα σωρὸ ἄλλα μικροπράγματα.

Ὅπως ἀπεδείχθη ἀπὸ τὴ διαθήκη, ὁ Μπάρκις δὲν ἔκανε τοῦ κάκου οἰκονομίες ἐπὶ τόσα χρόνια. Ἡ περιουσία του σὲ μετρητὰ ἦταν τρεῖς περίπου χιλιάδες λίρες. Ἄφηνε τὴν ἐπιτηκάρπια τοῦ ἑνὸς τρίτου αὐτοῦ τοῦ ποσοῦ στὸν Ντάν Πέγκοττυ. Μετὰ τὸ θάνατο τοῦ τελευταίου, τὸ κεφάλαιο θὰ μοιραζόταν ἔξ ἴσου μεταξὺ τῆς Πέγκοττυ, τῆς μικρούλας Ἐμιλυ κι' ἐμένα, ἢ θὰ πῆγαινε σ' αὐτὸν ἢ σ' αὐτὴν, ἢ σ' αὐτοὺς ἀπὸ μᾶς πού θὰ ἐπιζοῦσαν. Ἡ Πέγκοττυ κληρονομοῦσε ὅλα τ' ἄλλα ἀγαθὰ του καὶ τὴν ὠνόμαζε μοναδικὸ ἔκτελεστή τῆς διαθήκης του.

Νόμιζα πὼς ἦμουν κιόλας εἰσαγγελεὺς ὅταν διάβασα αὐτὸ τὸ ἔγγραφο μὲ δυνατὴ φωνή, μὲ κάθε ἐπισημότητα καὶ δίνοντας ἓνα σωρὸ ἐξηγήσεις στοὺς ἐνδιαφερομένους. Ἄρχισα νὰ σκέφτωμαι ὅτι ἡ νομικὴ ἐπιστήμη ἦταν πολὺ πιὸ ἐνδιαφέρουσα ἀπ' ὅσο φανταζόμουν.

Πέρασα τὶς δυὸ μέρες πού προηγήθηκαν τῆς κηδεῖας, φτιάχνοντας γιὰ τὴν Πέγκοττυ ἓναν κατάλογο τῆς περιουσίας της, ταχτοποιώντας ὅλες τῆς τὶς ὑποθέσεις, μὲ δυὸ λόγια βοηθώντας τὴν καὶ συμβουλευόντάς τὴν, πρᾶγμα πού μᾶς εὐχαριστοῦσε πολὺ καὶ τοὺς δυὸ μᾶς. Κατὰ τὶς δυὸ αὐτὲς ἡμέρες δὲν εἶδα καθόλου τὴν μικρούλα Ἐμιλυ, μὰ μὲ πληροφόρησαν ὅτι ὁ γάμος της θὰ γινόταν σὲ καμμιά δεκαπενταριά μέρες.

Τὴν ἡμέρα τῆς κηδεῖας, ἔφυγα πεζὸς ἀπὸ πολὺ πρωὶ γιὰ τὸ Μπλουντερστον, καὶ βρισκόμουν κιόλας στὸ νεκροταφεῖο, ὅταν ἡ νεκροφόρα ἔφτασε συνοδευομένη μόνο ἀπὸ τὴν Πέγκοττυ καὶ τὸν ἀδελφὸ της. Ἐκτὸς ἀπὸ τὸν κ. Ὁμέρ πού εἶχε ἔρρη κι' αὐτὸς ὑπὸ τὴν ιδιότητά του ὡς ἐργολάβου κηδειῶν, κανένας ἄλλος δὲν βρισκόταν ἐκεῖ, καὶ ὅλα ἔγιναν ἡσυχᾶ. Περπατήσαμε ἔπειτα ἀρκετὴ ὥρα μέσα στὸ νεκροταφεῖο καὶ κόψαμε μερικὰ κλαδιά, γεμάτα καινούργια θλαστάρια, ἀπὸ τ' ἄνθη πού φύτρωναν στὸν τάφο τῆς μητέρας μου.

Ἐδῶ νοιώθω τὴν ἀγωνία νὰ μοῦ σφίγγη τὴν καρδιά... Τὸ χέρι μου τρέμει, καθὼς γράφω... Συνεχίζω μὲ δυσκολία... Δὲν μπορῶ νὰ ὑποφέρω τὴν ἀνάμνησι ὅσων συνέβησαν τὴν ἀλησμόνητη νύχτα πού ἐπακολούθησε μετὰ τὴν κηδεῖα τοῦ Μπάρκις, ὅσων πρέπει νὰ γράψω τώρα, ἂν θέλω νὰ συνεχίσω τὴ διήγησί μου... Μὰ τί σημασία ἔχει... Ὅτι κι' ἂν γράψω τώρα,

δὲν θὰ μεγαλώσῃ τὸ κακό... Οὔτε κι' ἂν σταματήσω τὸ χέρι μου, πού διστάζει νὰ προχωρήσῃ, θὰ τὸ λιγοστέψω... Ὅτι ἔγινε, ἔγινε... Τὰ περασμένα τίποτε δὲν μπορεῖ οὔτε νὰ τὰ σβύσῃ, οὔτε νὰ τὰ μεταβάλη...

Συνεχίζω λοιπόν...

Ἡ Πέγκοττυ ἐπρόκειτο νὰ φύγῃ τὴν ἄλλη μέρα μαζί μου γιὰ τὸ Λονδίνο γιὰ νὰ κανονίσῃ διαφόρους τύπους σχετικῶς μὲ τὴ διαθήκη. Ἡ μικρούλα Ἐμιλυ εἶχε μείνει ἐκεῖ τὴν ἡμέρα στὸ σπίτι τοῦ κ. Ὁμέρ. Θὰ τὴν ξαναβρίσκαμε τὸ βράδυ, γυρίζοντας ἀπ' τὴν κηδεῖα, στὸ καραβόσπιτο, ὅπου θὰ τὴν ἔφερνε ὁ Χάμ.

Ἐγὼ, ἐπειδὴ ἤθελα νὰ περπατήσω, εἶπα πὼς θὰ ξαναγύριζα πεζὸς, ἐνῶ ἡ Πέγκοττυ καὶ ὁ ἀδερφὸς της θὰ γύριζαν μὲ τὸ ἀμάξι, ὅπως εἶχαν ἔρθει, δηλαδή μὲ ἀμάξι, καὶ θὰ μὲ περίμεναν τὸ βράδυ στὸ καραβόσπιτο.

Τοὺς ἄφησα στὴν ἔξοδο τοῦ νεκροταφείου καὶ, ἀντὶ νὰ ξαναγυρίσω κατ' εὐθείαν, προχώρησα λίγο στὸ δρόμο τοῦ Λόβεστοφτ. Ἐπειτα, ξαναγύρισα πίσω καὶ πῆρα τὸ δρόμο τοῦ Γιάρμουθ. Ἐκανα ἓνα σταθμὸ γιὰ νὰ δειπνήσω σ' ἓνα ὠμορφο πανδοχεῖο καὶ ἡ μέρα πέρασε ἔτσι. Ἐφτάσα στὴν παραλία κατὰ τὸ ἡλιοβασιλεμα. Βροχὴ ἄρχισε νὰ πέφτῃ ξαφνικὰ τὴν ὥρα ἐκεῖνη καὶ φυσοῦσε δυνατὸς ἄνεμος. Μὰ ἀντιλαμβανόταν κανεὶς τὸ φεγγάρι πίσω ἀπ' τὰ σύννεφα, καὶ ἡ νύχτα δὲν ἦταν σκοτεινὴ.

Ἐφτάσα σὲ λίγο μπροστὰ στὸ καραβόσπιτο τοῦ κ. Πέγκοττυ καὶ στὸ φῶς πού ἔλαμπε μέσ' ἀπ' τὸ παράθυρό της. Βούτηξα λίγο στὴ βρεγμένη ἄμμο, ἔφτασα στὴν πόρτα καὶ μῆκα μέσα.

Τί καλὰ πού ἦταν μέσα στὸ ταπεινὸ ἐκεῖνο σπίτι! Ὁ κ. Πέγκοττυ εἶχε τελειώσει τὴν πίπα του, καὶ τὸ φαγητὸ ἔτοιμαζόταν. Ἡ φωτιὰ ἔλαμπε ζωρὴ καὶ τὸ σεντοῦκι πάντα στὴν ἴδια θέσι, περίμενε τὴν μικρούλα Ἐμιλυ γιὰ νὰ καθῆσῃ. Ἡ Πέγκοττυ εἶχε ξαναπάρει τὴν παλιὰ της θέσι καὶ, ἂν δὲν φοροῦσε τὰ πένθιμα ρούχα της, θὰ νόμιζε κανεὶς ὅτι δὲν τὴν εἶχε ἀφήσει ποτέ. Ὅλα τὰ πράγματα ἦσαν στὴ θέσι τους, σὰν νὰ μὴν τὰ εἶχε ταράξει τίποτε... Ἡ κυρὰ Κοῦμιτζ στέναζε κάθε τόσο στὴ συνηθισμένη της γωνία.

— Ἦρθατε πρῶτος, κύριε Ντάβυ! εἶπεν ὁ κ. Πέγκοττυ, πού φαινόταν πολὺ εὐχαριστημένος. Ἡ μικρούλα Ἐμιλυ κι' ὁ Χάμ δὲν ἦρθαν ἀκόμη. Βγάλτε τὸ σακκάκι σας, ἂν εἶνε μουσκεμένο.

— Εὐχαριστῶ, τοῦ ἀπάντησα, δίνοντάς του τὸ ἐπανωφόρι μου γιὰ νὰ τὸ κρεμάσῃ. Τὸ σακκάκι μου εἶνε ἔντελῶς στεγνόν.

— Ναι, ἀλήθεια, εἶπε κι' ἐκεῖνος, ἀφοῦ προηγουμένως τὸ ἔπιασε στοὺς ὤμους. Καθῆστε, κύριε... Δὲν εἶνε ἀνάγκη νὰ σᾶς πῶ πόσο καλὸδεχτος εἶστε πάντα στὸ φτωχικὸ μᾶς... Σᾶς τὸ λέω πάντως μὲ ὅλη μου τὴν καρδιά.

— Εὐχαριστῶ, κύριε Πέγκοττυ, δὲν ἀμφέβαλλα ποτέ γι' αὐτό... — Ἐ, λοιπόν, ἀγαπημένη μου Πέγκοττυ, — ἐπρόσθεσα, φιλώντας τὴν ἀδελφή του, — πὼς εἶσαι;

— Ἄ! Ἄ!... ἔκανε ὁ κ. Πέγκοττυ, ὁ ὁποῖος ἦρθε κι' ἐκάθησε κοντὰ μᾶς, τρίβοντας τὰ χέρια του σὰν ν' ἀνέπνεε πιὸ εὐχάριστα ἔπειτα ἀπὸ τόσες θλιβερὲς ἡμέρες. Καμμιά ἄλλη γυναῖκα στὸν κόσμον, κύριε Ντάβυ, δὲν μπορεῖ νὰ ἔχη τὸ μυαλό της πιὸ ἡσυχὸ ἀπ' αὐτὴν. Ἐκπλήρωσε μέχρι τέλους ὅλα τὰ καθήκοντά της ἀπέναντι τοῦ μακαρίτη καὶ ὁ μακαρίτης τὸ ἤξερε πολὺ καλὰ αὐτό... Γι' αὐτὸ φέρθηκε ἀπέναντί της, ὅπως κι' ἐκεῖνη φέρθηκε ἀπέναντί του... Καί... ἔτσι ὅλα ἔγιναν τέλεια...

Ἡ κυρὰ Κοῦμιτζ ἔβγαλε τὴ στιγμὴ ἐκεῖνη ἓνα στεναγμό.

— Κουράγιο, μάνα, κουράγιο! εἶπεν ὁ κ. Πέγκοττυ. Μὴν ἀφήνῃς τὸν ἑαυτὸ σου νὰ καταβάλλεται ἀπ' τὴ λύπη! Κάνε λίγο κουράγιο κι' ἔπειτα θὰ δῆς πὼς ὅλα τ' ἄλλα θαρθοῦν μόνα τους.

— Ποτὲ Δανιήλ! ἀπάντησε ἡ κυρὰ Κοῦμιτζ. Κανένα καλὸ δὲν μπορεῖ πειὰ νὰ συμβῆ σ' ἓνα δυστυχισμένο καὶ ἔρημο πλάσμα σὰν κι' ἐμένα.

— Ὅχι, δὲν εἶν' ἔτσι! εἶπεν ὁ κ. Πέγκοττυ μὲ τόνον παρηγορητικόν.

— Ναι, Δανιήλ, ναι! Εἶμαι πολὺ δυστυχισμένη!... Καλύτερα θὰ κἀνα νὰ σᾶς ἀπαλλάξω ἀπὸ τὸ βάρος μου...

(Ἄκολουθεῖ)

Προσεχῶς στὸ «ΜΠΟΥΚΕΤΟ»

ἡ καταπληκτικὴ ἱστορία μιᾶς ἐπικῆς βασιλισσας τῶν ἑλληνικῶν βουνῶν ἐπὶ τουρκοκρατίας.

Η ΖΩΗ ΚΑΙ ΟΙ ΑΘΛΟΙ

ΧΡΥΣΩΣ ΤΗΣ ΚΑΠΕΤΑΝΙΣΣΑΣ

ΤΗΣ ΚΟΡΗΣ ΤΟΥ ΑΡΜΑΤΩΛΟΥ

ΚΑΠΕΤΑΝ ΔΙΑΒΟΛΗ